
4. Otoczenie makroekonomiczne i trendy.....2

Spis treści

4.1. Stan gospodarki w kraju.	2
4.1.1. Wzrost gospodarczy – PKB i inflacja.	3
4.1.2. Bezrobocie i wynagrodzenia.	4
4.2. System prawny.	6
4.2.1. System podatkowy.	6
4.2.2. Zamówienia publiczne.	6
4.2.3. Inne uwarunkowania prawne mające wpływ na realizację przedsięwzięcia.	6
4.3. Polityka w sektorze ochrony środowiska.	8
4.3.1. Zarys polityki sektorowej na poziomie krajowym.	8
4.3.2. Zarys strategii regionalnej.	9
4.3.3. Zgodność przedsięwzięcia z polityką Polski i UE w zakresie ochrony środowiska.	11
4.3.4. Opis sektora usług komunalnych.	12
4.3.4.1. Otoczenie instytucjonalne.	12
4.3.4.2. Kierunki rozwoju sektora.	12
4.3.4.3. Charakterystyka sektora.....	13
4.3.4.4. Otoczenie prawne.	13
ZAŁĄCZNIK 4-1	15

4.1. Stan gospodarki w kraju.

Rok 2007 charakteryzował się wysokim tempem wzrostu gospodarczego (6,7%), który był blisko dwukrotnie wyższy od przeciętnego tempa wzrostu w krajach Unii Europejskiej. Największy wkład we wzrost PKB miał popyt krajowy (7,7%) oraz rosnące tempo wzrostu inwestycji (20,4%). Inflacja w 2007 r. średnio w roku wynosiła 2,5%, natomiast w relacji grudzień do grudnia 4,0%.

Poprawia się trudna sytuacja na rynku pracy. Stopa bezrobocia w 2007 r. wyniosła 11,4%.

W załączniku zestawiono wybrane, najważniejsze wskaźniki charakteryzujące sytuację makroekonomiczną Polski za lata 2004-2007.

Tabela 4-1 prezentuje prognozę wybranych wskaźników makroekonomicznych wg „Wytocznych w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód” pkt. 7.4 Założenia do analizy finansowej.

Tabela 4-1. Prognoza wybranych wskaźników makroekonomicznych w latach 2008-2013 – wariant podstawowy

Rok	2008*	2009	2010	2011	2012	2013
Wzrost PKB (w %)	4,8	5,5	5,5	6,0	6,2	5,2
Inflacja CPI (w %)	4,2	2,9	2,5	2,2	2,0	2,6
Bezrobocie (w %)	9,5	9,5	8,5	8,0	7,5	7,0
Wskaźnik realnego wzrostu płac (w %)	6,0	3,4	4,2	5,3	4,0	3,4

* dane rzeczywiste.

Źródło: „Wytoczne w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów...”

Przedstawione powyżej wskaźniki dla wariantu podstawowego zostały wykorzystane w analizach przeprowadzonych w dalszej części studium. W latach 2014-2032 przyjęto wskaźniki jak w roku 2013.

Tabela 4-2. Prognoza wybranych wskaźników makroekonomicznych w latach 2008-2013 – wariant pesymistyczny

Rok	2008*	2009	2010	2011	2012	2013
Wzrost PKB (w %)	4,8	4,0	3,0	3,5	2,5	2,0
Inflacja CPI (w %)	4,2	2,5	2,3	1,9	1,3	1,1
Bezrobocie (w %)	9,5	10,5	10,0	11,0	12,0	12,5
Wskaźnik realnego wzrostu płac (w %)	6,0	2,4	2,9	3,3	2,2	1,0

* dane rzeczywiste.

Źródło: „Wytoczne w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów...”

Wskaźniki makroekonomiczne wg wariantu pesymistycznego zostały wykorzystane w analizie ryzyka przeprowadzonej w rozdziale 19.

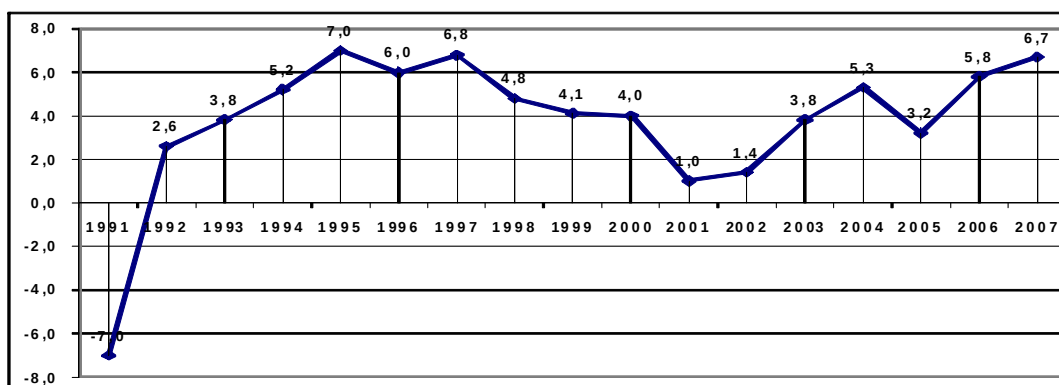
W latach 2014-2032 przyjęto wskaźniki jak w roku 2013.

4.1.1. Wzrost gospodarczy – PKB i inflacja.

Na podstawie danych Wspólnoty Europejskiej PKB Polski mierzony parytetem siły nabywczej w latach 2001-2003 wynosił mniej niż 90% średniego PKB UE-25 (w roku 2001 – 46%, 2002 – 46%, 2003 – 47%; dane EUROSTAT). W związku z powyższym Polska jest jednym z państw kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności w ramach celu Konwergencja określonego w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 ustalającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności.

Zgodnie z danymi GUS w 2007 r. PKB wzrósł realnie o 6,7%, tj. o 0,9 pkt. proc. więcej niż w 2006 r. W I kwartale 2007 r. wzrost PKB r/r wyniósł 6,8 %, w II kwartale 6,7%, w III kwartale 6,4% i w IV kwartale 6,9%. Na Rysunku 4-1 przedstawiono sposób kształtowania się PKB w latach 1991-2007.

Rysunek 4-1. Tempo zmian Produktu Krajowego Brutto (ceny stałe)

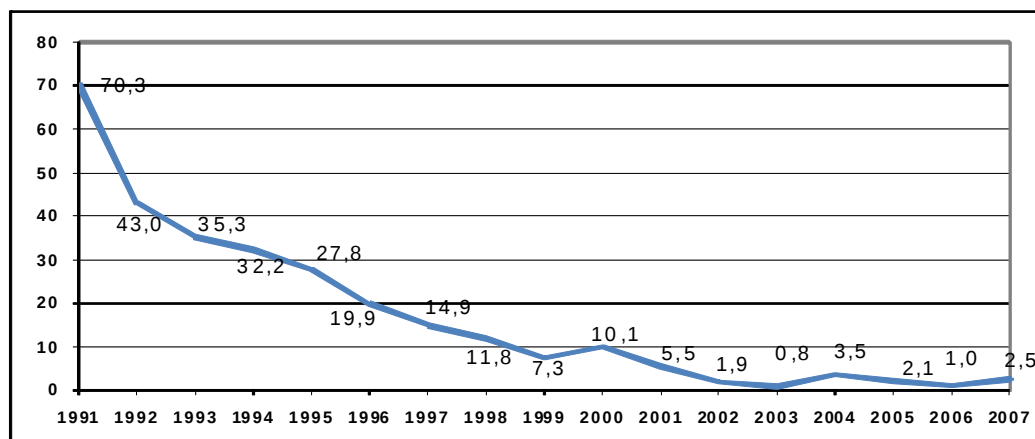
Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS.

Prognozę wzrostu PKB w latach 2008-2013 przedstawiono w Tabeli 4-2.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w okresie dwunastu miesięcy 2007 r. wzrosły o 2,5% (wobec 1,0% w analogicznym okresie roku 2006).

Kształtowanie się inflacji w latach 1991-2007 przedstawia Rysunek 4-2.

Rysunek 4-2. Inflacja w Polsce od 1991 roku.

Źródło: opracowano na podstawie danych GUS.

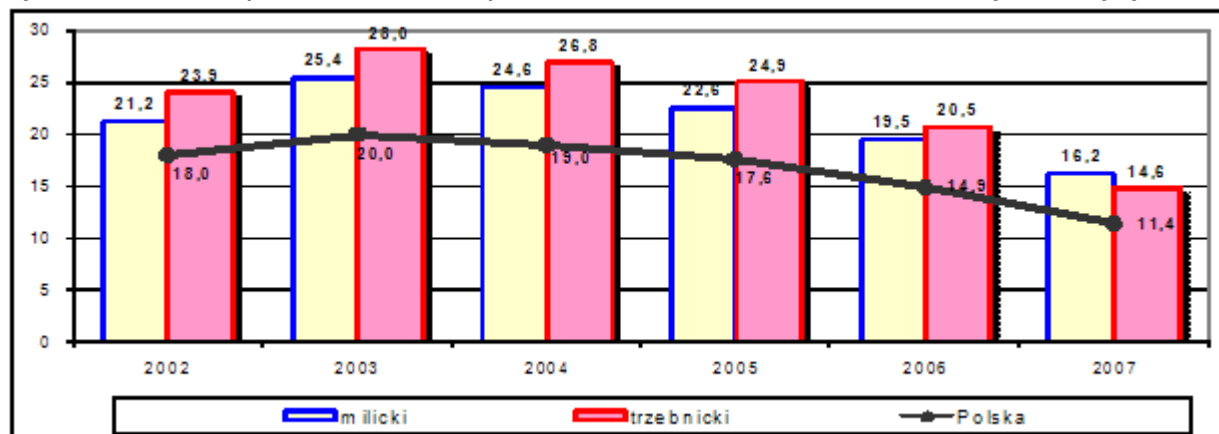
Prognozę inflacji na lata 2008-2013 przedstawiono w tabeli 4-1. Dla celów analizy finansowej, po roku 2013 przyjęto stałą inflację na poziomie 2,6%. Wzrost gospodarczy na poziomie 5-6% oraz stopa inflacji na poziomie 2-3% przedstawiona powyżej, stwarza stabilne warunki realizacji przedsięwzięcia oraz eksploatacji wytworzonego majątku. Stabilny i wysoki wzrost gospodarczy przyczynia się do poprawienia warunków bytowych społeczeństwa, co zmniejsza ryzyko nie dotrzymywania terminów opłat za wodę i ścieki, a co za tym idzie zapewnia trwałość realizowanego projektu w długiej perspektywie czasu.

4.1.2. Bezrobocie i wynagrodzenia.

Po pięciu latach trudnej sytuacji na rynku pracy, od roku 2005 odnotowuje się wzrost zatrudnienia w gospodarce. Z drugiej strony sytuacja na rynku pracy kształtowana jest wysoką podażą pracy i duże bezrobocie. Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w 2007 r. o około 562,4 tys. (był to największy spadek liczby bezrobotnych po 1997 r.). Bez pracy pozostawało jednak 1746,6 tys. osób, czyli 11,4% aktywnych zawodowo.

W Polsce około 1/3 ogółu bezrobotnych to mieszkańcy wsi. Nasila się zjawisko bezrobocia długotrwałego. Aż 67,3 % ogółu bezrobotnych w Polsce to bezrobotni długookresowo pozostający bez pracy (ok. 16 % w UE). Podobnie jest na obszarze powiatów objętych planowaną inwestycją. Poziom bezrobocia w każdym z nich na przestrzeni analizowanego okresu znacznie przewyższał stopę bezrobocia liczoną w skali całego kraju. Opisaną sytuację obrazuje Rysunek 4-3.

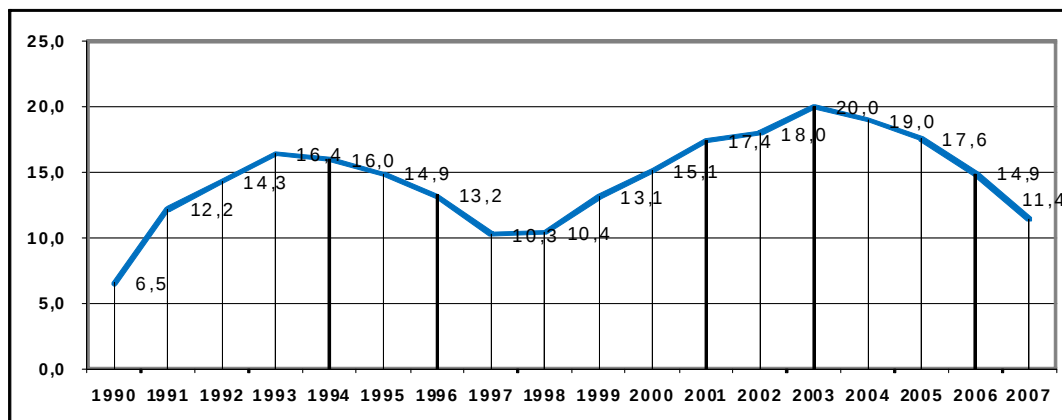
Rysunek 4-3. Stopa bezrobocia w powiatach na obszarze realizowanej inwestycji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Wojewódzki Urząd Pracy we Wrocławiu.

Kształtowanie się stopy bezrobocia na przestrzeni ostatnich 18 lat przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 4-4. Stopa bezrobocia w Polsce.

Źródło: opracowano na podstawie danych GUS.

Sytuacja na rynku pracy ulega stopniowej poprawie. W związku z tym, że restrukturyzacja gospodarki dobiega końca, liczba likwidowanych miejsc pracy zmniejszy się. Dodatkowym czynnikiem poprawiającym sytuację na rynku pracy jest postępująca poprawa przeciętnej jakości zasobów pracy związana z niezwykle wysokim poziomem skolaryzacji wśród ludzi młodych. Przy niezmienionej stopie kreacji miejsc pracy doprowadzi to do spadku bezrobocia i wzrostu zatrudnienia. Proces ten w okresach zwiększonego tempa wzrostu PKB ulegnie przyspieszeniu.

Prognoza stopy bezrobocia w latach 2008-2013 została przedstawiona w Tabeli 4-1.

Wg danych GUS przeciętne wynagrodzenie w IV kwartale 2007 r. w gospodarce narodowej wyniosło 2899,83 zł i grudniu wzrosło r/r o 7,2 %. Wzrostowi nominalnych wynagrodzeń towarzyszył wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych, znacznie ograniczający siłę nabywczą przeciętnej płacy.

Według prognoz IBnGR w latach 2008-2009 utrzyma się tendencja wzrostowa poziomu wynagrodzeń. IBnGR prognozuje, iż roczny wzrost wynagrodzeń realnych brutto w tym okresie będzie wynosił około 3%. Sprzyjać temu będzie stabilny poziom inflacji i dobra sytuacja finansowa przedsiębiorstw.

Wpływ sytuacji ekonomicznej może wpływać na realizację projektu poprzez:

- ➔ stale rosnące wynagrodzenia stwarzają możliwość wzrostu kosztów, których poniesienie będzie niezbędne w celu prawidłowego zrealizowania przedsięwzięcia,
- ➔ spadek bezrobocia generuje potencjalne problemy ze znalezieniem specjalistów czuwających nad prawidłowym przebiegiem inwestycji.

4.2. System prawny.

Biorąc pod uwagę wymagania stawiane Polsce przez UE w zakresie ochrony środowiska, współfinansowanie projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest konieczne, ponieważ nie generują one takiego dochodu, aby mogły być traktowane jako inwestycje komercyjne. Normy ekologiczne, jakie dotyczą projektów, zawarte w aktach prawnych zarówno krajowych jak i zagranicznych, wywierają istotny wpływ na zakres realizacji inwestycji oraz wybór dostępnych technologii. Możliwość pozyskania dotacji na realizację tego typu inwestycji jest istotnym argumentem przemawiającym na korzyść realizacji projektów z zakresu szeroko pojętej ochrony środowiska.

4.2.1. System podatkowy.

Najistotniejszymi podatkami z punktu widzenia rozpatrywanego przedsięwzięcia są: podatek dochodowy od osób prawnych, podatek od towarów i usług (VAT) oraz podatek od nieruchomości.

Aktualnie stawka podatku dochodowego wynosi 19% podstawy opodatkowania.

Obiekty służące dostarczaniu wody oraz odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków, zaliczane są do grupy budowli objętych podatkiem od nieruchomości w wysokości 2% księgowej wartości tych nieruchomości.

Podstawowym aktem prawnym regulującym problematykę podatku od towarów i usług (VAT) jest Ustawa o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004r. (Dz.U. z 2004r. Nr 54, poz. 535 ze zm.). Aktualnie obowiązujące stawki podatku VAT to: 22%, 7%, 3% i 0%.

4.2.2. Zamówienia publiczne.

W przypadku zleceń w zakresie robót, dostaw i usług realizowanych ze środków publicznych w rozumieniu Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) wszystkich zamawiających obowiązuje ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.). W rozumieniu Ustawy środkami publicznymi są między innymi, te pochodzące z jednostek samorządu terytorialnego przeznaczone na działalność bieżącą i inwestycyjną, środki pozabudżetowe, środki kredytowe, na które gmina lub związek komunalny udzielił poręczenia, gwarancji lub dofinansował koszty obsługi kredytu oraz gminne fundusze celowe. Również Fundusz Spójności Unii Europejskiej należy do kategorii środków publicznych.

Podstawowym trybem udzielania zamówień jest przetarg nieograniczony. Zamawiający może także udzielić zamówienia w trybie: przetargu ograniczonego, dialogu konkurencyjnego, negocjacji z ogłoszeniem, negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki, zapytania o cenę lub licytacji elektronicznej.

4.2.3. Inne uwarunkowania prawne mające wpływ na realizację przedsięwzięcia.

Do innych uwarunkowań prawnych mających wpływ na realizację przedsięwzięcia należy zaliczyć szereg aktów prawnych z zakresu prawa budowlanego, administracyjnego oraz ochrony środowiska. Najważniejsze z nich zostały przedstawione poniżej.

Podstawowymi aktami prawnymi, regulującymi procesy inwestycyjne, są:

-
- ➔ ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 ze zm.).

Ustawa normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbioru obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

- ➔ ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 ze zm.).

Ustawa określa zasady kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej, a także zakres i sposoby postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy – przyjmując ład przestrzenny i zrównoważony rozwój za podstawę tych działań, a także reguluje procedury ustalania lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz ustalania warunków zabudowy dla innych inwestycji. Ponadto ustawa określa zasady i tryb rozwiązywania konfliktów dotyczących zagospodarowania.

- ➔ ustawa z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.) - omówiona w punkcie 4.2.2.

- ➔ ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 Nr 123 poz. 858 ze zm.).

Ustawa określa zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków, w tym zasady działalności przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, zasady tworzenia warunków do zapewnienia ciągłości dostaw i odpowiedniej jakości wody, niezawodnego odprowadzania i oczyszczania ścieków, wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, a także zasady ochrony interesów odbiorców usług, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i optymalizacji kosztów.

Wymienione przepisy regulujące procesy inwestycyjne wiążą się z koniecznością przestrzegania ograniczeń ekologicznych, uzasadnionych strategią zrównoważonego rozwoju zawartych w następujących ustawach:

- ➔ Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2001r. Nr 62, poz. 627 ze zm.).

Ustawa ta określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, w szczególności:

- warunki wprowadzania substancji lub energii do środowiska,
- zasady ustalania kosztów korzystania ze środowiska,
- zasady udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie,
- udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska,
- zasady ochrony środowiska w zagospodarowaniu przestrzennym i przy realizacji inwestycji,
- obowiązki organów administracji, odpowiedzialność i sankcje.

- ➔ O ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266 ze zm.).

Ustawa ta określa zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz zasady rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów.

- ➔ O ochronie przyrody (Dz.U. z 2004r. Nr 92, poz. 880 ze zm.). Ustawa ta określa zasady ochrony przyrody mające na celu:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności gatunkowej,
- zachowanie dziedzictwa geologicznego,

-
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków i ekosystemów,
 - kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody,
 - przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody.
- ➔ Prawo wodne (Dz.U. z 2005r. Nr 239, poz. 2019 ze zm.). Ustawa ta reguluje gospodarowanie wodami, w szczególności:
- kształtowanie i ochronę zasobów wodnych,
 - korzystanie z wód,
 - zarządzanie zasobami wodnymi.
- ➔ Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.).
- Wymienione ustawy wraz z rozporządzeniami oraz wymaganiami technicznymi Polskich Norm, tworzą kompleksowy system prawny regulujący proces realizacji przedsięwzięcia.

4.3. Polityka w sektorze ochrony środowiska.

4.3.1. Zarys polityki sektorowej na poziomie krajowym.

Dokument „Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem 2007-2012” (przyjęty przez Sejm RP w 2003 r.) został sporządzony jako realizacja ustaleń ustawy Prawo ochrony środowiska i stanowi aktualizację i uszczegółowienie „II Polityki Ekologicznej Państwa” nawiązując do priorytetowych kierunków działania określonych w VI Programie działań UE na rzecz środowiska. „Polityka ekologiczna państwa” to deklaracja ukierunkowująca działania rządu w celu zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa polskiego oraz zapewnienia ochrony środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, zgodną z art. 5 Konstytucji RP.

Wiodącą zasadą polityki ekologicznej Polski na początku XXI wieku jest przyjęta w Konstytucji RP zasada zrównoważonego rozwoju, która zakłada takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajobrazowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych. Do innych zasad polityki ekologicznej Polski należy zaliczyć:

- ➔ zasadę przezorności, stosowaną powszechnie w polityce ekologicznej krajów rozwiniętych, która przewiduje rozwiązywanie pojawiających się problemów już w momencie pojawienia się uzasadnionego prawdopodobieństwa, że problem wymaga rozwiązania,
- ➔ zasadę integracji polityki ekologicznej państwa z politykami sektorowymi,
- ➔ zasadę równego dostępu do środowiska przyrodniczego,
- ➔ zasadę regionalizacji, oznaczającą rozszerzenie uprawnień dla samorządu terytorialnego i wojewodów do ustalania regionalnych opłat, normatywów, ulg i wymogów ekologicznych wobec jednostek gospodarczych,
- ➔ zasadę „zanieczyszczający płaci”,
- ➔ zasadę prewencji,
- ➔ zasadę stosowania najlepszych dostępnych technik (BAT),
- ➔ zasadę subsydiarności,

-
- stosowanie adekwatnych instrumentów prawnych i ekonomicznych na obszarach silnie przekształconych i zdegradowanych,
 - zasadę skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej, która w praktyce oznacza potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu.

Cele średniookresowe (2004-2010) o charakterze ogólnym to istotna poprawa stanu środowiska oraz praktyczne wdrożenie przepisów i standardów ekologicznych funkcjonujących w Unii Europejskiej, przepisów konwencji międzynarodowych i ustaleń dwustronnych z państwami sąsiadującymi.

Cele długookresowe (w ramach Strategii zrównoważonego rozwoju Polski do 2025 r.) wiążące się z perspektywiczną wizją rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, to:

- doprowadzenie do ugruntowania konstytucyjnej zasady zrównoważonego rozwoju jako trwałej podstawy dla polityki gospodarczej w państwie,
- utrwalenie skutecznej kontroli państwa nad strategicznymi zasobami przyrodniczymi (wody, lasy, surowce mineralne),
- pełna integracja polityki ekologicznej z polityką w poszczególnych sektorach gospodarczych, polityką przestrzenną i regionalną oraz polityką konsumencką,
- dokonanie gruntownej przebudowy modelu produkcji i konsumpcji w kierunku poprawy efektywności energetycznej i surowcowej oraz minimalizacji negatywnego oddziaływania na zdrowie i środowisko wszelkich form działalności gospodarczej i rozwoju cywilizacyjnego,
- wypracowanie mechanizmów reagowania na nowe wyzwania w dziedzinie ochrony środowiska, pojawiające się w wyniku stosowania nowych technik i technologii,
- rezygnacja, w oparciu o zasadę przestrogi, z niektórych osiągnięć nauki i techniki, mogących wywołać negatywne oddziaływania na środowisko (np. niektóre biotechnologie),
- maksymalnie możliwa odbudowa zniszczeń zaistniałych w środowisku przyrodniczym i stworzenie systemu zabezpieczającego przed ich ponownym powstawaniem,
- utrzymanie i ochrona istniejących ekosystemów (w tym naturalnych siedlisk zwierząt i roślin) o cennych wartościach przyrodniczych i kulturowych,
- zachowanie odpowiednich obszarów, zwłaszcza obszarów o wysokich walorach turystyczno-rekreacyjnych, jako bazy dla efektywnego wypoczynku ludności,
- renaturalizacja obszarów cennych przyrodniczo,
- efektywny wzrost wartości produkcji w rolnictwie i leśnictwie poprzez lepsze wykorzystanie biologicznego potencjału rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz poprzez podnoszenie technologicznej i ekologiczno-zdrowotnej jakości produktów.

4.3.2. Zarys strategii regionalnej.

STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Strategia regionalna Województwa Dolnośląskiego jest określona w dokumencie pn. "Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego", przyjętym uchwałą nr XLVIII/648/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2005 r. Wizja regionu sformułowana w Strategii brzmi: „Dolny Śląsk europejskim regionem węzłowym”. Jako cel nadrzędny przyjęto w Strategii: „Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”.

W zakresie ochrony środowiska (w tym także działań na rzecz poprawy

funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej), wyszczególniono w Strategii następujące zadania:

- ➔ w ramach "zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich" przewidziano modernizację i rozwój infrastruktury technicznej, przy pozyskaniu na ten cel funduszy ze środków unijnych oraz innych środków pomocy publicznej,
- ➔ w ramach "zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki" przewidziano inwestycje w zakresie:
 - poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochrony ich zlewni,
 - utrzymania i ochrony obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, w tym wspieranie inicjatyw zmierzających do wzbogacenia istniejących zasobów przyrodniczych, a także modyfikacji systemu ochrony przyrody Natura 2000 pod kątem potrzeb rozwojowych Dolnego Śląska,
 - zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej i zwiększenia retencji wód, w szczególności poprzez zapewnienie realizacji „Programu dla Odry – 2006” oraz wspieranie inwestycji, których celem jest wprowadzenie prawidłowej i kompleksowej gospodarki wodnej, a także dążenie do realizacji przyjętych programów przy uwzględnieniu walorów środowiska naturalnego.

STRATEGIA ROZWOJU REGIONU DOLINY BARYCZY

„Strategiczne kierunki zrównoważonego rozwoju regionu Dolina Baryczy” zostały opracowane przez Projekt UMBRELLA Programu Narodów Zjednoczonych d/s Rozwoju (UNDP) z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Przyjaciół Przyrody ProNatura oraz Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Doliny Baryczy z pomocą Globalnego Funduszu Środowiska (GEF).

Jako cel nadrzędny rozwoju regionu „Dolina Baryczy” przyjęto:

„Dolina Baryczy regionem o zintegrowanym zarządzaniu ekosystemami z dobrze chronioną przyrodą, zachowanymi tradycjami kulturowymi i gospodarką czerpiącą swe siły z natury”.

DOKUMENTY STRATEGICZNE W ZAKRESIE PLANÓW ROZWOJU LOKALNEGO GMIN DOLINY BARYCZY ORAZ PROGRAMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA

Gmina Milicz

„Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Milicz” (2004r.) jako jeden z głównych problemów w sferze „Środowisko” podaje: „nieuporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej (w tym brak kanalizacji na terenach wiejskich) i niską jakość wody pitnej”. Dla rozwiązania tego problemu sformułowano cel szczegółowy: „Uporządkowanie gospodarki wodnej i ściekowej na terenie gminy” w ramach celu głównego jakim jest zrównoważony rozwój środowiskowy. W Strategii, jako czynnik sprzyjający zrównoważonemu rozwojowi gminy wskazano jej przynależność do Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Doliny Baryczy, które pozwala na wspólne, uzgodnione planowanie na poziomie regionu.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Milicz” (2004r.) przedstawiając analizę gospodarki wodno-ściekowej na obszarze gminy, wskazuje jako jeden z najpoważniejszych problemów do rozwiązania – niewystarczający stopień skanalizowania. „POŚ dla Miasta i Gminy Milicz” wskazuje na konieczność dostosowania systemów wodno-ściekowych do norm i wymagań unijnych i polskich w tej dziedzinie, szczególnie jeśli chodzi o rozbudowę sieci kanalizacyjnych oraz uzyskanie wymaganych prawem parametrów dla ścieków oczyszczonych. Wynikające z tego Programu zadania

zostały włączone do planowanego przedsięwzięcia.

Gmina Cieszków

Gmina Cieszków nie jest wyposażona w zbiorcze systemy kanalizacyjne. Ścieki na ogół są zbierane w przydomowych szambach i wywożone na oczyszczalnię ścieków w Zdunach. Problem ten znalazł swoje odzwierciedlenie w „Strategii Rozwoju Gminy Cieszków” (2004r.), gdzie brak kanalizacji wskazano jako czynnik potencjalnie ograniczający rozwój gminy. Strategia nakreśla możliwe kierunki naprawy negatywnej sytuacji w sferze gospodarki ściekowej, definiując cel strategiczny nr 4: „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej”, w ramach którego nakreślono cel operacyjny nr 2: „Uregulowanie systemów: wodociągowego i kanalizacyjnego oraz optymalizacja gospodarki odpadami na terenie gminy”, w którym wytypowano zadanie strategiczne pt. „Koncepcja gospodarki ściekowej w gminie”.

Plany nowych inwestycji w dziedzinie gospodarki ściekowej powiązane zostały ściśle ze współpracą w ramach Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Dolnej Baryczy (SGiPDB). Dokument pn. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Cieszków” przedstawia również analizę planowanych przedsięwzięć w zakresie gospodarki ściekowej, opartych o koncepcje projektowe, wykonane w ramach współpracy z SGiPDB.

Gmina Żmigród

„Program Ochrony Środowiska Gminy Żmigród” przedstawia koncepcję uregulowania gospodarki ściekowej na terenie gminy w oparciu o budowę dwóch systemów kanalizacyjnych odprowadzających ścieki: jeden na oczyszczalnię w Żmigrodzie, a drugi na planowaną oczyszczalnię w Korzeńsku.

W „POŚ Gminy Żmigród” nakreślono sposób odprowadzania ścieków deszczowych z terenu gminy jako rozdzielczy w stosunku do kanalizacji sanitarnej. Wskazano na konieczność podczyszczania tego rodzaju ścieków, które mogą ze sobą nieść znaczne ładunki zanieczyszczeń ropopochodnych i zawiesiny (szczególnie w przypadkach odwodnień dróg, ulic, placów transportowych i składowych).

4.3.3. Zgodność przedsięwzięcia z polityką Polski i UE w zakresie ochrony środowiska.

Przewidziane do realizacji przedsięwzięcie opisane w niniejszym Studium, jest zgodne z POLITYKĄ EKOLOGICZNĄ PAŃSTWA, a przyjęte rozwiązania techniczne odpowiadają przepisom i normom polskim oraz europejskim (Dyrektywa Rady Wspólnot Europejskich 91/271 z dn. 21.05.1991 dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych wraz z uzupełnieniem nr 98/15/UE z dn. 27.02.1998 r.).

Planowane działania stanowią jednocześnie wypełnienie założeń Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. W KPOŚK wyszczególniono zadania dotyczące budowy, rozbudowy i/lub modernizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych na obszarze działania Stowarzyszenia Związku Gmin i Powiatów Doliny Baryczy. Niniejsze Studium wykonalności analizuje zadania ujęte w KPOŚK, a także w rozporządzeniach Wojewody Dolnośląskiego i Wojewody Wielkopolskiego w sprawie utworzenia poszczególnych aglomeracji i ich wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej.

Cele niniejszego Projektu są również zgodne z przedstawioną w poprzednim rozdziale „Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego”, w szczególności dotyczy

to „modernizacji i uzupełnienia systemu zaopatrzenia w wodę i oczyszczania ścieków w skali regionu”.

Planowane w ramach projektu „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Baryczy” inwestycje, przekładają się na zadania szczegółowe wyodrębnione na terenie danej gminy. Zakres tych zadań stanowi odzwierciedlenie zapisów zawartych w lokalnych dokumentach strategicznych gmin, tj.: strategię i plany rozwoju, programy ochrony środowiska czy plany inwestycyjne – a dotyczących podjęcia działań w zakresie rozbudowy, modernizacji, budowy zbiorczych systemów kanalizacyjnych oraz właściwego zagospodarowania ścieków.

Realizacja zadań stanowiących przedmiot niniejszego Studium, jest zgodna z wizją zrównoważonego rozwoju, wpisaną w kierunki działań każdej z gmin oraz może stanowić wypełnienie podstawowych celów strategicznych gmin w dziedzinie ochrony środowiska.

4.3.4. Opis sektora usług komunalnych.

4.3.4.1. Otoczenie instytucjonalne.

Do podstawowych i zasadniczych aktów kształtujących funkcjonowanie gospodarki komunalnej należą:

- ➔ ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8.03.1990 r. (Dz.U. z 2001 r., Nr 142, poz. 1591 ze zm.), określająca obowiązki i kompetencje gmin,
- ➔ ustawa o gospodarce komunalnej z dnia 20.12.1996 r. (Dz.U. z 1997r., Nr 9, poz. 43 ze zm.), określająca szczegółowo formy prowadzenia gospodarki komunalnej, a także sposób określania cen i opłat dla użytkowników infrastruktury komunalnej.

Działalność w sferze odprowadzania ścieków (a także, co naturalnie się z tym łączy - zaopatrzenia w wodę) zaspokaja codzienne i powszechne potrzeby ludności oraz innych podmiotów.

Zgodnie z ustawą o samorządzie terytorialnym za zaspokojenie tych potrzeb jest odpowiedzialna gmina. Władze gminy bezpośrednio, lub poprzez związek (stowarzyszenie) gmin mają możliwość swobodnego wyboru formy organizacyjno-prawnej prowadzenia działalności. Mogą tą działalność prowadzić poprzez własne jednostki organizacyjne, bądź powierzyć ją innym podmiotom gospodarczym. Może się to odbyć w drodze umowy na zasadach ogólnych, z zastosowaniem przepisów o zamówieniach publicznych. W tym przypadku gmina pełni funkcję organu kontrolującego, a jej główna funkcja polega przede wszystkim na udzielaniu zezwoleń, zatwierdzaniu taryf i ustalaniu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego kierunków rozwoju systemu wodociągowo – kanalizacyjnego na obszarze jej działalności.

Rada Gminy zatwierdza również w drodze uchwały, wieloletnie plany (programy) rozwoju i modernizacji gospodarki ściekowej, przedstawiane przez przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne i prowadzi kontrolę działalności tych przedsiębiorstw, szczególnie w zakresie przestrzegania uwarunkowań zawartych w pozwoleniu na zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków.

4.3.4.2. Kierunki rozwoju sektora.

System kanalizacyjny na terenie przedsięwzięcia jest aktualnie w fazie tworzenia. Zakres i tempo nowych inwestycji jest wciąż niewystarczające w stosunku do potrzeb. Wiąże się to z ograniczonymi możliwościami gmin, których sytuacja ekonomiczna

i społeczna nie zawsze pozwala na podjęcie działań na szeroką skalę. Pozyskanie zewnętrznych środków pomocowych otwiera możliwość rozwiązania problemu.

Wskazana jest więc restrukturyzacja zarządzania usługami wodno - kanalizacyjnymi na obszarze gmin Doliny Baryczy i dostosowanie organizacji do nadchodzących zmian.

Wymagane są uregulowania dotyczące takich dziedzin jak:

- własność majątku,
- nadzór gmin nad działalnością jednostek świadczących usługi komunalne,
- zróżnicowanie poziomu kosztów eksploatacji, a co za tym idzie - opłat za ścieki.

Istotnym zagadnieniem jest finansowanie inwestycji oraz związana z tym kwestia własności istniejącego i powstającego majątku.

Obecnie, na terenie gmin uczestniczących w przedsięwzięciu, cała infrastruktura ściekowa zarządzana jest przez PGK Dolina Baryczy. Taki stan daje możliwość osiągnięcia wysokiego stopnia rozwoju usług komunalnych oraz utrzymania wymaganych standardów jakości środowiska.

Podmiot ten jednocześnie pełnić będzie funkcję operatora. Obszarem działania Spółki jest obszar gmin wchodzących w jej skład. Zadaniem PGK „Dolina Baryczy” Sp. z o. o. jest zarówno inwestowanie jak i odtwarzanie majątku oraz wdrożenie programu „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Barycz” w oparciu o dofinansowanie tego przedsięwzięcia ze środków FS.

4.3.4.3. Charakterystyka sektora.

Podstawą charakterystyki podmiotów sektora gospodarki wodno-ściekowej jest forma własności i forma organizacyjna. Z punktu widzenia formy własności możemy rozróżnić podmioty o własności publicznej, prywatnej lub mieszanej. Spotykane formy organizacyjne podmiotów to: zakład budżetowy (gminy, kilku gmin lub Związku Gmin) oraz spółka z o.o. lub spółka akcyjna (gminy, kilku gmin, Związku Gmin lub mieszana - publiczno-prywatna). Możliwe jest też użyczenie do prowadzenia eksploatacji urządzeń technicznych systemu gospodarki ściekowej osobie prywatnej prowadzącej działalność gospodarczą.

W chwili obecnej gospodarka ściekowa na obszarze przedsięwzięcia jest prowadzona przez PGK Dolina Baryczy, która jest własnością gmin realizujących przedsięwzięcie.

4.3.4.4. Otoczenie prawne.

Do najważniejszych aktów prawnych, które bezpośrednio regulują działalność przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych, zalicza się:

- Ustawę z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858 ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 14 stycznia 2002 r. w sprawie określenia przeciętnych norm zużycia wody (Dz.U. z 2002 r. Nr 8, poz. 70),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 listopada 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz.U. z 2002 r. Nr 204, poz. 1728),
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2007 r. Nr 61, poz. 417),
- Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz.U. z 2006 r.

Nr 127, poz. 886),

- ➔ Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2006 r. Nr 136, poz. 964).

Ponieważ zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy, gmina ustala kierunki rozwoju sieci w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków jest wymagane uzyskanie zezwolenia wydawanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w drodze decyzji.

Zadanie gminy z zakresu zaopatrzenia w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków może zostać przekazane do realizacji stosownemu przedsiębiorstwu wodno-kanalizacyjnemu. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne ma obowiązek zapewnić zdolność posiadanych urządzeń kanalizacyjnych do realizacji odprowadzania ścieków w sposób ciągły i niezawodny, a także zapewnić należyłą jakość oczyszczenia odprowadzanych ścieków.

Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane zapewnić realizację budowy i rozbudowy urządzeń kanalizacyjnych, ustalonych przez gminę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, w zakresie uzgodnionym w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji.

Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne mają obowiązek określać taryfę dla wody i usług odprowadzania ścieków na 1 rok. Taryfę ustala się na takim poziomie, aby osiągnąć niezbędne przychody ze sprzedaży, które pokryją uzasadnione koszty, związane z eksploatacją, utrzymaniem i rozbudową urządzeń kanalizacyjnych oraz osiągnięcie zysku. Przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne ustalają niezbędne przychody uwzględniając w szczególności:

- ➔ koszty związane ze świadczeniem usług, poniesione w poprzednim roku obrachunkowym, ustalone na podstawie ewidencji księgowej, z uwzględnieniem planowanych zmian tych kosztów w roku obowiązywania taryfy,
- ➔ zmiany warunków ekonomicznych oraz wielkość usług i warunki ich świadczenia,
- ➔ koszty wynikające z planowanych wydatków inwestycyjnych.

Ceny i stawki opłat określone w taryfie są różnicowane dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług na podstawie udokumentowanych różnic kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Taryfy przedsiębiorstw wodociągowo – kanalizacyjnych podlegają zatwierdzeniu w drodze uchwały rady gminy.

PGK jako przedsiębiorstwo, które przejęło obowiązki w zakresie gospodarki ściekowej od zakładów budżetowych w roku 2008, zgodnie z Ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków posiada uchwalane przez rady gmin taryfy, która określają obowiązujące ceny i stawki opłat, zapewniające pokrycie uzasadnionych kosztów zbiorowego odprowadzania ścieków.

ZAŁĄCZNIK 4-1

Podstawowe wskaźniki sytuacji społeczno – gospodarczej Polski.

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007
Ludność w kraju [w tys.]	38190,6	38173,8	38122,0	38115,6
Ludność w woj. dolnośląskim [w tys.]	2893,1	2888,2	2881,5	2878,4
Ludność w powiatach objętych projektem [w tys.]				
milicki	36,9	36,9	36,8	36,8
trzebnicki	76,6	77,1	77,3	78,2
Liczba bezrobotnych [w tys.] / stopa bezrobocia [w %]	2 999,6 / 19,0	2 773,0 / 17,6	2309,0/14,9	1746,6/11,4
w woj. dolnośląskie	257,1 / 22,4	233,4 / 20,5	187,1/16,8	127,4/11,8
W powiatach objętych projektem				
milicki	3,4 / 24,6	3,1 / 22,6	2,5/19,5	2,0/16,2
trzebnicki	6,9 / 26,8	6,4 / 24,9	5,0/20,5	3,4/14,6
Popyt krajowy r/r [%]	5,9	1,9	5,8	7,7
Nakłady brutto na środki trwałe r/r [w %]	6,3	6,2	16,7	20,4
Deficyt budżetowy [% PKB]	5,7	4,3	3,8	2,0
WIBOR 3M [w %] stan na koniec roku	6,65	4,6	4,2	5,7
Eksport [w mld zł]	346,6	358,2	342,3	386,6
Import [w mld zł]	365	362,2	391,0	456,8
PKB [w mld zł]	924,5	983,3	1060,2	1166,7
PKB r/r [w %]	5,3	3,2	5,8	6,6
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) [w %]	3,5	2,1	1,0	2,5
Liczba MSP zarejestrowanych w rejestrze REGON - Polska	3571958	3600000	3636039	3685608
Liczba MSP zarejestrowanych w rejestrze REGON – woj. dolnośląskie	304104	302600	303050	308308

Źródło: GUS, NBP, Ministerstwo Finansów
r/r – rok do roku